

SG-møte 16.06.03, sak 12/03.
Innspill fra ECON v/Jørund Nilsen

Mulige oppgaver for samkommunen

Med utgangspunkt i forsøksøknaden fra de tre kommunene og møtet i Finland 10- 12. juni 2003, konkretiseres nedenfor oppgaver som krever bruk av forsøksloven og som må behandles av de sittende kommunestyrer. Vi gjør kort rede for hvilke lover som kan berøres. I tillegg vil det være nødvendig å bruke forsøksloven for organiseringen av samkommunen fordi kommuneloven bl.a. ikke hjemler interkommunale organer med myndighet til å treffe enkeltvedtak.

Landbruk

Kort beskrivelse av ansvarsområdet:

Kommunene har et 1. linjeansvar for gjennomføring av landbrukspolitikken. Kommunene er selvstendig landbruksmyndighet etter jordloven og skogbruksloven, med ansvaret for en rekke landbrukssaker både innenfor lov- og tilskuddsforvaltning. Kommunen har plikt til å utføre oppgaver pålagt av overordnet organ; fylkesmannen, fylkeslandbruksstyret, Statens Landbruksforvaltning (SLF) og Landbruksdepartementet.

Lover som er berørt:

Jordloven
Skogbruksloven
Konsesjonsloven
Odelsloven

Miljøvern

Kort beskrivelse av ansvarsområdet:

Kommunen har et generelt miljøansvar. Kommunen har oppgaver knyttet til sektorlovene, herunder naturvernloven, viltloven, laks- og innlandsfiskeloven, loven om motorisert ferdsel i utmark og vassdrag, friluftsløven og forurensningsloven. Kommunen har også myndighet og ansvar etter plan- og bygningsloven. Kommunene har både praktiske oppgaver og myndighetsoppgaver i miljøvernforvaltningen.

Lover som er berørt:

Friluftsløven
Naturvernloven
Lov om ferdsel om utmark og vassdrag
Viltloven
Laksefisk og innlandsfiske
Forurensningsloven
Kulturminneløven

Planlegging og arealforvaltning

Kort beskrivelse av ansvarsområdet:

Kommunen har en sentral funksjon i arealforvaltningen. Kommunen har ansvar for å utarbeide kommuneplan med arealdel, som skal angi rammer og retningslinjer for utbygging og forvaltning av arealer og andre naturressurser i kommunen. Minst en gang i løpet av hver valgperiode skal kommunestyret vurdere kommuneplanen samlet, herunder om det er nødvendig å foreta endringer i den. Kommunene skal på et tidlig tidspunkt i planprosessene søke samarbeid med andre offentlige myndigheter og andre med særlige interesser i planarbeidet. Utkast til kommuneplan skal sendes til bl.a. fylkeskommunen og berørte statlige organer og nabokommuner for uttalelse. Kommunestyret vedtar kommuneplanens arealdel med endelig virkning, dersom det ikke foreligger innsigelse fra de nevnte organer.

Kommunene har også ansvaret for at det utarbeides reguleringsplaner for mer detaljert fastsettelse av utnytting og vern av arealer der dette er påkrevd eller nødvendig. Reguleringsplanen skal utarbeides for områder der dette er bestemt i kommuneplanens arealdel og for områder der det skal gjennomføres større bygge- og anleggsarbeider. Reguleringsplanene behandles i hovedsak på samme måte som kommuneplanene og har stort sett samme rettsvirkning.

Lover som er berørt:

Plan- og bygningsloven

Byggesaker

Kort beskrivelse av ansvarsområdet:

De kommunale vedtakene omfatter tillatelse til deling av tomt, rammetillatelse og igangsettingstillatelse i forbindelse med byggesak. Kommunen utsteder også ferdigattest samt midlertidig brukstillatelse. Videre fatter kommunene vedtak om dispensasjon fra byggesaksbestemmelsene, vedtak om ekspropriasjon og sanksjoner (straffeforfølgning, pålegg av ulik art, tvangsmulkt, stansing mv., tilsyn etter byggesaksbestemmelsene, lokal godkjenning av ansvarlig foretak for ansvarsrett, samt behandling og tilbakemelding av meldinger etter loven. Kommunen har veiledningsplikt i tilknytning til bestemmelsene og holder eventuelt forhåndskonferanse som ledd i byggesaken. Kommunene skal også påse at estetiske hensyn i tilstrekkelig grad blir ivaretatt. Plan- og bygningsloven gir hjemmel for å finansiere saksbehandlingen ved gebyr. Loven forbyr å ta høyere gebyr enn selvkost. Kommunen har kompetanse til å vedta gebyrregulativ.

Lover som er berørt:

Plan- og bygningsloven

Kart og oppmåling

Kort beskrivelse av ansvarsområdet:

Kommunen har ansvar for eiendomsoppmåling, eiendomskartverk, adressetildeling og innhenting og rapportering av endringsopplysninger vedrørende grunneiendommer, adresser og bygninger til GAB-registeret (registeret over landets grunneiendommer, adresser og bygninger). Kommunen har også ansvar for kommunalt kartgrunnlag etter plan- og bygningsloven. Kommunen benytter dels statlige kartserier og dels utarbeider kommunen egne og mer detaljerte kart.

Lover som er berørt:

Lov om kartlegging, deling og registrering av grunneiendom

Skatteoppkreverfunksjonen

Kort beskrivelse av ansvarsområdet:

Den kommunale skatteoppkreveren har det utøvende ansvaret for skattebetalingsordningen. Herunder faller bl.a. oppgaver i tilknytning til betaling og innkreving av skatt og kontroll av arbeidsgivere. Oppgavene skatteoppkreveren ivaretar under fellesinnkrevingen av skatt og avgift er bl.a.:

- innkreving av skatt og avgift til stat, fylkeskommune, kommune og Folketrygd
- registrering av lønn og andre oppgavepliktige ytelser
- føring av skatteregnskapet og kassererfunksjonen for skattekassen.
- avregning av forskuddstrekk og forskuddsskatt i utlignet skatt
- arbeidsgiverkontroll
- informasjon og veiledning
- sekretariatsfunksjon for skatteutvalget

Lover som er berørt:

Skattebetalingsloven og lov av 21. juli 1894 om delvis Omordning af det civile Embedsværk § 5

Rusomsorg

Kort beskrivelse av ansvarsområdet:

Ansvaret for sosialtjenesten etter lov om sosiale tjenester er som hovedregel lagt til kommunene, jf. § 2-1. Ansvarer gjelder de generelle oppgavene som forebyggende virksomhet, samarbeid med andre deler av forvaltningen og frivillige organisasjoner, boliger

til vanskeligstilte og informasjon (kapittel 3), de sosiale tjenestene (kapittel 4), økonomiske stønad (kapittel 5) **og særlige tiltak overfor rusmiddelmisbrukere (kapittel 6)** og regler om begrensninger og kontroll med bruk av tvang overfor personer med psykisk utviklingshemming (kapittel 6A).

Lover som er berørt:

Lov om sosiale tjenester

Barnevern

Kort beskrivelse av ansvarsområdet

Barnevern er den offentlige tjenesten som er rettet inn mot vanskeligstilte barn og unge og deres familier. Barneverntjensteloven regulerer først og fremst det offentliges rett og plikt til å gripe inn med individrettede undersøkelser og tiltak overfor barn og unge, men også barnevernets ansvar for mer generelt forebyggende arbeid.

I hver kommune skal det være en administrasjon med en leder som har ansvar for oppgaver etter barnevernloven. Kommunen skal gi råd og veiledning, treffe eller eventuelt innstille til vedtak, forberede saker for behandling i fylkesnemnda og iverksette og følge opp tiltak. Kommunen har ansvaret for nødvendig opplæring av barneverntjenestens personell. Kommunen har ansvar for forebyggende virksomhet.

Den kommune der fosterhjemmet ligger har ansvaret for godkjenning og tilsyn av fosterhjemmet. Barneverntjenesten skal oppnevne tilsynsfører for barn i fosterhjem.

Lover som er berørt:

Lov om barneverntjenster

Voksenopplæring

Kort beskrivelse av ansvarsområdet

Kommunene er ansvarlig for:

1. Utvikling av voksenopplæring i kommunen, herunder utarbeidelse av planer for denne opplæringen.
2. Førstegangsutdanning for voksne i grunnskolen.
3. Tilskudd til organisasjoner og institusjoner etter de prinsipper som er fastlagt i voksenopplæringsloven.

Lover som er berørt

Opplæringsloven

PP-tjenesten

Kommunehelsetjenesten

Kommunen

I kommunehelsetjenesteloven heter det i § 1-1 at:

»Landets kommuner skal sørge for nødvendig helsetjeneste for alle som bor eller midlertidig oppholder seg i kommunen. Kommunens helsetjeneste omfatter offentlig organisert helsetjeneste som ikke hører under stat eller fylkeskommune, og privat helsevirksomhet som drives i henhold til avtale med kommunen som nevnt i § 4-1.»

§ 1-3 første ledd i loven angir at:

»Kommunens helsetjenester skal omfatte følgende oppgaver:

1. Fremme helse og forebygging av sykdom, skade eller lyte. Tiltak med dette for øye organiseres som
 - a. miljørettet helsevern
 - b. helsestasjonsvirksomhet
 - c. helsetjenester i skoler
 - d. opplysningsvirksomhet
 - e. helsetjenester for innsatte i de kommuner der det ligger anstalter under fengselsvesenet.
 - Diagnose og behandling av sykdom, skade eller lyte
 - Medisinsk habilitering og rehabilitering
 - Pleie og omsorg»

Det spesifiseres videre i § 1-3 andre ledd at kommunen skal sørge for følgende deltjenester: Allmennlegetjeneste, herunder en fastlegeordning og legevaktordning, fysioterapitjeneste, sykepleie, herunder helsesøstertjeneste og hjemmesykepleie, jordmortjeneste, sykehjem eller boform for heldøgns omsorg og pleie og medisinsk nødmeldetjeneste.

Det følger av § 2-1 at:

»Enhver har rett til nødvendig helsehjelp i den kommunene der han eller hun bor eller midlertidig oppholder seg.»

For å sikre befolkningen en best mulig sosialtjeneste og helsetjeneste innen rammen av de foreliggende og påregnelige ressurser, er kommunestyret etter lov om planlegging av helse- og sosialtjenesten i kommunene pålagt å utarbeide en plan for sosiale tjenester og helsetjenester. Kommunens plan for sosialtjenesten og helsetjenesten og kommuneplaner etter plan- og bygningsloven skal samordnes.

Lover som er berørt

Lov om kommunehelsetjenesten
Lov om planlegging av helse- og sosialtjenesten i kommunene

Brannvern

Kort beskrivelse av ansvarsområdet

Det er kommunestyrets oppgave å påse at kommunen har fastsatt en brannordning, som sikrer at brann- og feiervesenet er bemannet, organisert og utstyrt slik at de lovpålagte oppgavene kan gjennomføres på en tilfredsstillende måte. .

Kommunene er tilsynsmyndighet etter brannfarligvareloven § 35 og lov om eksplosive varer § 36. I praksis utøves kommunestyrets plikter av brannsjefen. Ansvarsfordelingen er slik at kommunene fører tilsyn med og gir tillatelser for de mengder av de aktuelle varer som befinner seg under visse terskler som er fastsatt i lov/forskriftene.

Lover som er berørt

Lov om brannvern
 Brannfarligvareloven

Oversikt over aktuelle oppgaver utarbeidet 10. 12.06.03.

Oppgave	2004	2005	senere	ikke aktuelt	Avvik særlov
Landbruk	4	1			X
Miljøvern	4	1			X
Plan- og bygningsloven	3	1	1		X
Kart og oppmåling	2	3			X
Næringsutvikling	4	1			
Profilering, markedsføring	5				
Kultur og idrett-plan	1	1	2	1	
Veg		4	1		
Brann og beredskap	2	2	1		X
Skatteoppkreving	3	2			X
Tekniske tjenester		3	2		
Barnevern	5				X
Voksenopplæring	3	2			X
Helse (- inst.tj, hj.baserte tj.)	4	1			X
Rus	5				X
PP-tjeneste	3	1		1	X
IKT	5				
Regnskap	5				
Lønn	5				
Annet	5				
Legevakt natt					X

(Det tas forbehold om små feilregistreringer. JRS)